

Οι Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας στοχεύουν στην αποτύπωση των αντιλήψεων των επιχειρηματιών και καταναλωτών για την τρέχουσα οικονομική κατάσταση και των προσδοκιών τους για διάφορα οικονομικά μεγέθη. Τα στοιχεία συλλέγονται μηνιαία, βάσει εναρμονισμένων ερωτηματολογίων σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και καλύπτουν τους τομείς των υπηρεσιών, του λιανικού εμπορίου, της οικοδομικής βιομηχανίας, της μεταποίησης καθώς και τα νοικοκυριά-καταναλωτές. Η χρησιμότητα αυτών των στοιχείων έγκειται στις προπορευόμενες πληροφορίες που περιέχουν για την εξέλιξη διαφόρων μακροοικονομικών μεγεθών, συνεπώς μπορούν να χρησιμοποιηθούν στην κατασκευή βραχυπρόθεσμων προβλέψεων για το ρυθμό μεταβολής του ΑΕΠ και άλλων οικονομικών μεταβλητών. Τα στοιχεία παρουσιάζουν τη διαφορά του ποσοστού των ερωτηθέντων που απάντησαν θετικά από το ποσοστό αυτών που εκφράστηκαν αρνητικά. Οι έρευνες περιέχουν ερωτήσεις που αφορούν την τρέχουσα οικονομική κατάσταση των επιχειρήσεων και νοικοκυριών (Τρέχουσα Κατάσταση) ή τις προσδοκίες τους για το προσεχές μέλλον (Προσδοκίες). Για κάθε τομέα υπολογίζεται ένας δείκτης που αντανακλά τη γενική αντίληψη στο συγκεκριμένο τομέα (τρέχουσα κατάσταση και προσδοκίες). Για παρουσίαση της ευρύτερης οικονομικής κατάστασης στην Κύπρο δημοσιεύεται ο Δείκτης Οικονομικής Συγκυρίας (ΔΟΣ-ΚΟΕ) ο οποίος αποτελείται από σταθμισμένες απαντήσεις που αφορούν την τρέχουσα κατάσταση και τις προσδοκίες από όλους τους τομείς και καταναλωτές. Η στάθμιση του εν λόγω δείκτη λαμβάνει υπόψη τη συνεισφορά του κάθε τομέα στο ΑΕΠ της Κύπρου. Οι έρευνες διενεργούνται ανάμεσα σε ανώτερα στελέχη εταιρειών σε δείγμα το οποίο δίνει μεγαλύτερη βαρύτητα σε μεγαλύτερες επιχειρηματικές μονάδες. Για τα νοικοκυριά-καταναλωτές το δείγμα είναι τυχαίο και η έρευνα γίνεται τηλεφωνικά. Οι έρευνες διεξάγονται μεταξύ της πρώτης και της τρίτης εβδομάδας του κάθε μήνα.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το Μάρτιο 2015 το οικονομικό κλίμα παρουσίασε οριακή υποχώρηση με το Δείκτη Οικονομικής Συγκυρίας (ΔΟΣ) να μειώνεται κατά 0,2 μονάδες σε σύγκριση με το Φεβρουάριο 2015. Η μείωση αυτή οφείλεται σε χειροτέρευση του κλίματος στο λιανικό εμπόριο καθώς και ανάμεσα στους καταναλωτές.

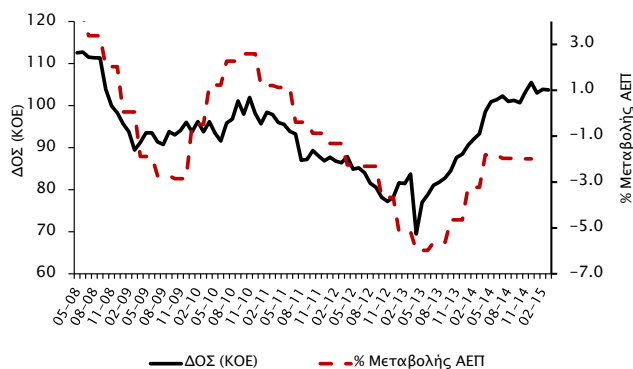
Η πτώση στο επιχειρηματικό κλίμα στο λιανικό εμπόριο σχετίζεται με πιο απαισιόδοξες εκτιμήσεις για τις πωλήσεις το επόμενο τρίμηνο. Η υποχώρηση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών προήλθε κυρίως από πιο αρνητικές εκτιμήσεις σχετικά με την οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών τους αλλά και της Κύπρου κατά τους επόμενους 12 μήνες

Το οικονομικό κλίμα στις κατασκευές, αν και συνεχίζει να καταγράφεται ως ιδιαίτερα αρνητικό, σημείωσε βελτίωση το Μάρτιο λόγω λιγότερο απαισιόδοξων αξιολογήσεων για τα υπό εξέλιξη έργα καθώς και για τις προοπτικές απασχόλησης στον κλάδο το επόμενο τρίμηνο. Το επιχειρηματικό κλίμα στις υπηρεσίες και στη μεταποίηση δεν σημείωσε μεταβολή συγκριτικά με το Φεβρουάριο.

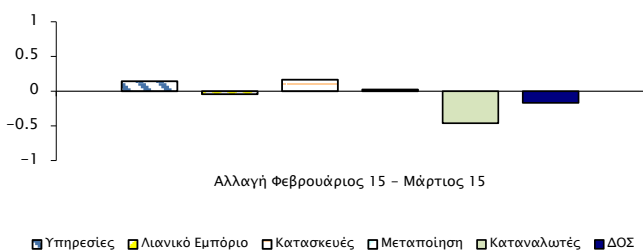
Το Μάρτιο 2015 ο Δείκτης Οικονομικής Συγκυρίας (ΔΟΣ)¹ για την Κύπρο μειώθηκε κατά 0,2 μονάδες σε σύγκριση με το Φεβρουάριο 2015.² Από το Μάιο 2014 ο ΔΟΣ κινείται ελαφρώς πάνω από το μακροχρόνιο μέσο όρο του (δηλ. 100 μονάδες), ενώ η πραγματική οικονομία συνεχίζει να βρίσκεται σε ύφεση.³

Διάγραμμα 1: Δείκτης Οικονομικής Συγκυρίας (ΚΟΕ) και ρυθμός μεταβολής ΑΕΠ

Η μείωση του ΔΟΣ το Μάρτιο, σε σύγκριση με τον περασμένο μήνα, οφείλεται σε επιδείνωση του οικονομικού κλίματος στο λιανικό εμπόριο καθώς και μεταξύ των καταναλωτών (Διάγραμμα 2).

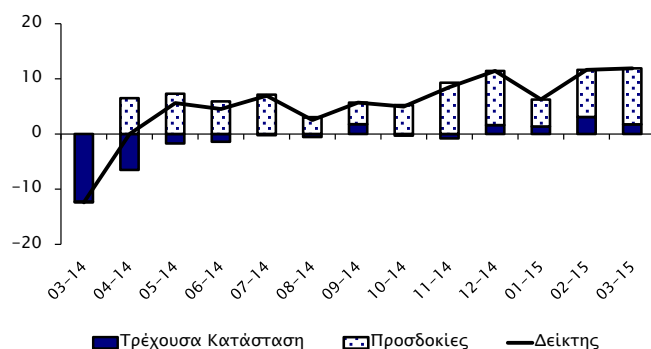
Διάγραμμα 2: Αλλαγή ΔΟΣ και οι συνιστώσες της

Στον τομέα των *υπηρεσιών* το επιχειρηματικό κλίμα παρέμεινε σταθερό λόγω βελτίωσης των προσδοκιών και ταυτόχρονης επιδείνωσης της τρέχουσας κατάστασης (Διάγραμμα 3). Συγκριτικά με το Φεβρουάριο, περισσότερες επιχειρήσεις αξιολόγησαν αρνητικά την οικονομική κατάσταση της επιχείρησής τους το τελευταίο τρίμηνο. Παρ' όλα αυτά, περισσότερες επιχειρήσεις σε σύγκριση με τον περασμένο μήνα δήλωσαν πως η ζήτησή τους το τελευταίο τρίμηνο έχει αυξηθεί και ταυτόχρονα περισσότερες αναμένουν άνοδο στον κύκλο εργασιών τους

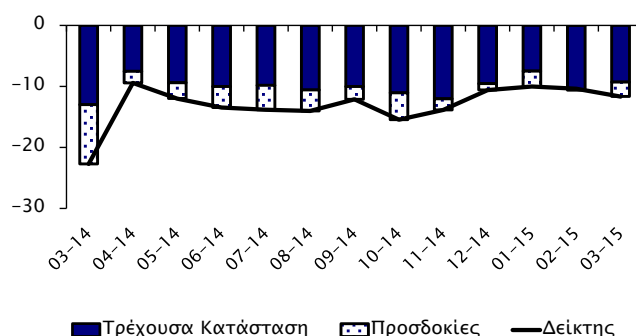
κατά τους επόμενους τρεις μήνες. Το Μάρτιο οι αξιολογήσεις τους για την απασχόληση τους τελευταίους τρεις μήνες παρέμειναν στα ίδια επίπεδα με το Φεβρουάριο, ενώ οι προσδοκίες τους για την απασχόληση το επόμενο τρίμηνο κατέγραψαν επιδείνωση. Ωστόσο, το ποσοστό αυτών που ευνοούν αύξηση στο προσωπικό φαίνεται να συνεχίζει να υπερσιχθεί. Συγκριτικά με το Φεβρουάριο, περισσότερες επιχειρήσεις δήλωσαν ότι προγραμματίζουν μειώσεις στις τιμές τους επόμενους τρεις μήνες (Πίνακας 1).

Διάγραμμα 3: Δείκτης Επιχειρηματικού Κλίματος - Υπηρεσίες (συνεισφορά τρέχουσας κατάστασης και προσδοκιών)

Στο *λιανικό εμπόριο* το επιχειρηματικό κλίμα υποχώρησε λόγω επιδείνωσης των προσδοκιών (Διάγραμμα 4). Σε σύγκριση με τον Φεβρουάριο, λιγότερες επιχειρήσεις παρατήρησαν μειώσεις στις πωλήσεις τους το τελευταίο τρίμηνο, ενώ οι αξιολογήσεις τους για τα τρέχοντα αποθέματά παρέμειναν αμετάβλητες με τις περισσότερες να απαντούν ότι παρουσιάζονται μειωμένα. Το Μάρτιο περισσότερες επιχειρήσεις σε σχέση με τον περασμένο μήνα απάντησαν ότι αναμένουν μείωση της δραστηριότητάς τους και οι εκτιμήσεις τους για τις παραγγελίες σε προμηθευτές παρέμειναν στα ίδια επίπεδα αρνητικά επίπεδα του Φεβρουαρίου. Συγκριτικά με τον περασμένο μήνα, περισσότερες προγραμματίζουν αύξηση στην απασχόληση καθώς και μειώσεις στις τιμές τους επόμενους τρεις μήνες (Πίνακας 1).

Διάγραμμα 4: Δείκτης Επιχειρηματικού Κλίματος - Λιανικό Εμπόριο (συνεισφορά τρέχουσας κατάστασης και προσδοκιών)

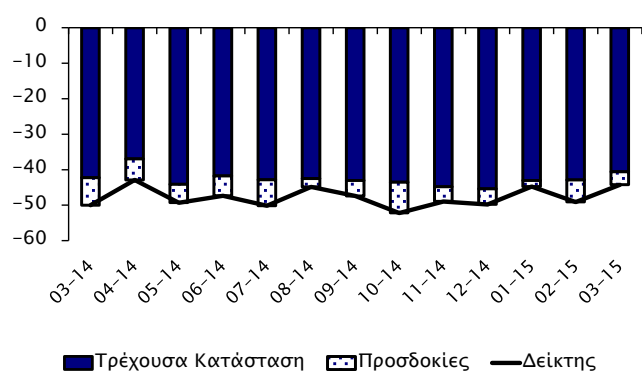
¹ Economic Sentiment Indicator (ESI).

² Από το Φεβρουάριο 2015 οι τιμές του ΔΟΣ (ΚΟΕ) έχουν αναθεωρηθεί λόγω αναπροσαρμογής του μακροχρόνιου μέσου όρου των στοιχείων που χρησιμοποιούνται στην κατασκευή του Δείκτη.

³ Ο ρυθμός μεταβολής του ΑΕΠ (σταθερές τιμές 2005) υπολογίζεται σε σύγκριση με το αντίστοιχο τρίμηνο του προηγούμενου χρόνου (πηγή: "Α.Ε.Π. ΣΕ ΣΤΑΘΕΡΕΣ ΤΙΜΕΣ, 4ο ΤΡΙΜΗΝΟ 2014", Στατιστική Υπηρεσία 11/03/15).

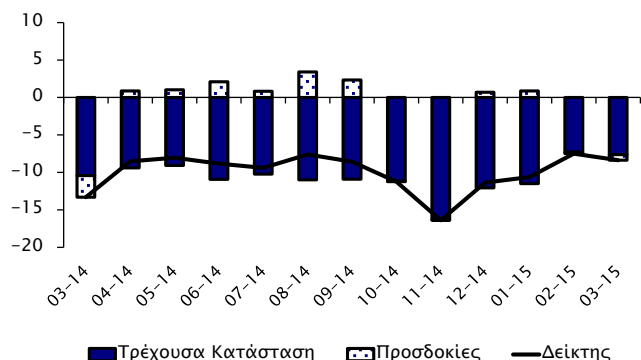
Στον τομέα των **κατασκευών** το επιχειρηματικό κλίμα καλυτέρευσε λόγω βελτίωσης των προσδοκιών και της τρέχουσας κατάστασης (Διάγραμμα 5). Το Μάρτιο οι αξιολογήσεις των επιχειρήσεων για τα υπό εξέλιξη έργα τους (current overall order books) καθώς και οι προσδοκίες τους για την απασχόληση τους επόμενους τρεις μήνες σημείωσαν βελτίωση. Αντίθετα, το Μάρτιο οι αξιολογήσεις των επιχειρήσεων σχετικά με την οικοδομική τους δραστηριότητα ήταν αρνητικότερες. Παράλληλα, περισσότερες επιχειρήσεις συγκριτικά με τον περασμένο μήνα δήλωσαν ότι σχεδιάζουν μειώσεις στις τιμές πώλησης κατά τους επόμενους τρεις μήνες (Πίνακας 1).

Διάγραμμα 5: Δείκτης Επιχειρηματικού Κλίματος - Κατασκευές (συνεισφορά τρέχουσας κατάστασης και προσδοκιών)

Στη **μεταποίηση** το επιχειρηματικό κλίμα παρέμεινε στα αρνητικά επίπεδα του προηγούμενου μήνα (Διάγραμμα 6).

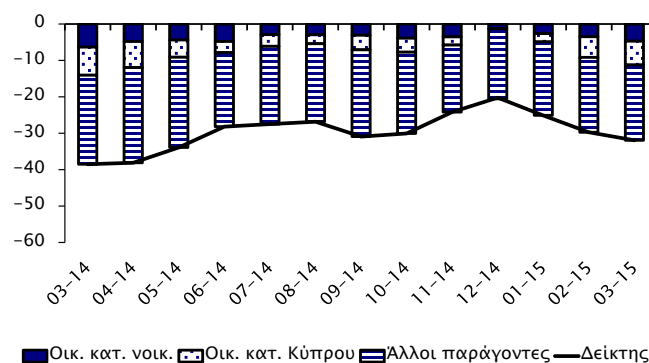
Διάγραμμα 6: Δείκτης Επιχειρηματικού Κλίματος - Μεταποίηση (συνεισφορά τρέχουσας κατάστασης και προσδοκιών)

Συγκριτικά με το Φεβρουάριο, οι αξιολογήσεις για την παραγωγή του τελευταίου τριμήνου, τις τρέχουσες συνολικές παραγγελίες και τις παραγγελίες για εξαγωγές καταγράφηκαν περισσότερο αρνητικές. Το Μάρτιο περισσότερες επιχειρήσεις απάντησαν ότι τα τρέχοντα αποθέματα των τελικών προϊόντων τους είναι κάτω από το κανονικό. Σε σχέση με το Φεβρουάριο, οι προσδοκίες τους για την παραγωγή τους επόμενους τρεις μήνες κατέγραψαν χειροτέρευση, ενώ οι εκτιμήσεις για την απασχόληση σημείωσαν βελτίωση. Επίσης, περισσότερες επιχειρήσεις απάντησαν ότι αναμένουν μειώσεις στις τιμές πώλησής τους το επόμενο τρίμηνο (Πίνακας 1).

Το κλίμα ανάμεσα στους **καταναλωτές** το Μάρτιο επιδεινώθηκε συγκριτικά με το Φεβρουάριο. Οι αξιολογήσεις των καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών τους κατά τους τελευταίους 12 μήνες βελτιώθηκαν ελαφρώς. Αντίθετα, οι αξιολογήσεις τους για την οικονομική κατάσταση της Κύπρου τους τελευταίους 12 μήνες καθώς και οι προσδοκίες τους για την οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών τους και της Κύπρου τους επόμενους 12 μήνες καταγράφηκαν αρνητικότερες σε σύγκριση με το Φεβρουάριο. Ωστόσο, το Μάρτιο ο αριθμός των καταναλωτών που δήλωσαν ότι αναμένουν αύξηση στον αριθμό των ανέργων τους επόμενους 12 μήνες παρέμεινε αμετάβλητος (Διάγραμμα 7, Πίνακας 3).

Διάγραμμα 7: Δείκτης Προσδοκιών - Καταναλωτές (συνεισφορά οικονομικής κατάστασης και άλλων παραγόντων)

Συγκριτικά με το Φεβρουάριο, περισσότεροι καταναλωτές παρατήρησαν αυξήσεις στις τιμές τους τελευταίους 12 μήνες και ταυτόχρονα περισσότεροι αναμένουν ότι οι τιμές τους επόμενους 12 μήνες θα αυξηθούν. Το Μάρτιο σημειώθηκε επιδείνωση στις αξιολογήσεις για την καταλληλότητα της τρέχουσας περιόδου για μεγάλες αγορές, ενώ οι προθέσεις των καταναλωτών για τέτοιες αγορές τους επόμενους 12 μήνες βελτιώθηκαν. Περισσότεροι καταναλωτές σε σχέση το Φεβρουάριο χαρακτηρίζουν την τρέχουσα περίοδο ως ακατάλληλη για αποταμίευση και ταυτόχρονα περισσότεροι απάντησαν ότι το ενδεχόμενο αποταμίευσης τους επόμενους 12 μήνες είναι πολύ απομακρυσμένο.

Συμπερασματικά, ο ΔΟΣ για την Κύπρο το Μάρτιο 2015 μειώθηκε κατά 0,2 μονάδες σε σχέση με το Φεβρουάριο 2015. Η μείωση αυτή οφείλεται σε επιδείνωση του κλίματος στο λιανικό εμπόριο και μεταξύ των καταναλωτών. Η υποχώρηση του κλίματος στο λιανικό εμπόριο προέρχεται από πιο απαισιόδοξες εκτιμήσεις για τις πωλήσεις το επόμενο τρίμηνο, ενώ η χειροτέρευση του κλίματος στους καταναλωτές σχετίζεται με περισσότερο αρνητικές εκτιμήσεις σχετικά με την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους αλλά και της Κύπρου γενικότερα τους επόμενους 12 μήνες.

Πίνακας 1: Διαφορά μεταξύ ποσοστού θετικών και ποσοστού αρνητικών απαντήσεων¹

Μήνας	2014											2015		
	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	
ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΓΚΥΡΙΑΣ (ΚΟΕ)	93.3	98.5	100.9	101.4	102.3	101.0	101.2	100.7	103.3	105.5	103.0	103.9	103.7	
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ														
Επιχειρηματικό Κλίμα - Δείκτης ²	-12	0	6	5	7	3	6	5	9	11	6	12	12	
Οικονομική κατάσταση επιχείρησης τους τελευταίους 3 μήνες ³	-14	-12	1	-4	0	-7	0	-3	-6	1	-1	6	1	
Ζήτηση τους τελευταίους 3 μήνες ³	-23	-7	-7	0	-1	5	6	2	3	4	5	3	5	
Αναμενόμενη ζήτηση τους επόμενους 3 μήνες ³	0	20	22	18	21	9	12	16	28	29	15	26	30	
Απασχόληση τους τελευταίους 3 μήνες	-1	-2	-7	-1	2	-7	10	5	0	4	1	3	3	
Αναμενόμενη απασχόληση τους επόμενους 3 μήνες	-8	-6	-5	-3	4	1	7	1	6	3	-1	8	4	
Αναμενόμενες τιμές πώλησης τους επόμενους 3 μήνες	-17	-8	-3	-6	-13	-8	-5	-8	-12	-14	-12	-14	-21	
ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ														
Επιχειρηματικό Κλίμα - Δείκτης ²	-23	-9	-12	-13	-14	-14	-12	-15	-14	-11	-10	-10	-12	
Πωλήσεις τους τελευταίους 3 μήνες ³	-48	-37	-33	-32	-29	-38	-34	-35	-34	-31	-29	-33	-29	
Τρέχοντα αποθέματα ³	-9	-15	-5	-2	0	-6	-4	-2	2	-2	-7	-1	-1	
Αναμενόμενες πωλήσεις τους επόμενους 3 μήνες ³	-29	-6	-8	-10	-12	-10	-6	-13	-6	-3	-8	1	-7	
Αναμενόμενες παραγγελίες σε προμηθευτές τους επόμενους 3 μήνες	-47	-23	-22	-21	-29	-24	-20	-27	-26	-24	-23	-20	-19	
Αναμενόμενη απασχόληση τους επόμενους 3 μήνες	-4	-2	-3	-3	-6	-5	-3	-1	-4	0	1	-3	1	
Αναμενόμενες τιμές πώλησης τους επόμενους 3 μήνες	-9	-6	-6	-7	-1	-17	-16	-8	-11	-13	-17	-2	-3	
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ														
Επιχειρηματικό Κλίμα - Δείκτης ²	-50	-43	-49	-47	-50	-45	-47	-52	-49	-50	-45	-49	-44	
Οικοδομική δραστηριότητα τους τελευταίους 3 μήνες	-52	-42	-55	-42	-35	-49	-43	-44	-40	-30	-25	-25	-28	
Υπό εξέλιξη έργα (current overall order books) ³	-85	-74	-88	-84	-86	-85	-86	-87	-90	-91	-86	-86	-81	
Αναμενόμενη απασχόληση τους επόμενους 3 μήνες ³	-16	-12	-10	-11	-15	-5	-9	-17	-8	-9	-3	-12	-7	
Αναμενόμενες τιμές πώλησης τους επόμενους 3 μήνες	-43	-26	-33	-27	-15	-25	-24	-24	-16	-13	-10	-14	-27	
ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ														
Επιχειρηματικό Κλίμα - Δείκτης ²	-13	-9	-8	-9	-9	-8	-9	-11	-16	-11	-11	-8	-8	
Παραγωγή τους τελευταίους 3 μήνες	-21	-7	-4	-6	-3	-1	-9	-21	-20	-22	-14	-8	-14	
Τρέχουσες συνολικές παραγγελίες ³	-47	-40	-41	-42	-47	-43	-47	-49	-61	-53	-53	-44	-49	
Τρέχουσες παραγγελίες για εξαγωγές	-33	-29	-32	-36	-57	-38	-41	-25	-41	-37	-38	-27	-32	
Τρέχοντα αποθέματα τελικών προϊόντων ³	-16	-12	-14	-10	-16	-10	-15	-15	-12	-17	-18	-22	-26	
Αναμενόμενη παραγωγή τους επόμενους 3 μήνες ³	-9	3	3	6	3	10	7	0	0	2	3	-1	-2	
Αναμενόμενη απασχόληση τους επόμενους 3 μήνες ⁴	-10	-1	-3	6	-3	-11	-4	-7	-5	0	0	-4	-1	
Αναμενόμενες τιμές πώλησης τους επόμενους 3 μήνες	-9	-2	1	-3	-1	4	-5	1	2	3	1	0	-2	
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ														
Δείκτης ²	-39	-38	-34	-28	-28	-27	-31	-30	-24	-20	-25	-30	-32	
Οικονομική κατάσταση νοικοκυριού τους τελευταίους 12 μήνες	-47	-49	-47	-44	-41	-39	-38	-42	-41	-35	-34	-34	-31	
Αναμενόμενη οικονομική κατάσταση νοικοκυριού τους επόμενους 12 μήνες ³	-25	-19	-18	-19	-12	-12	-12	-16	-14	-5	-11	-14	-19	
Οικονομική κατάσταση στην Κύπρο τους τελευταίους 12 μήνες	-67	-66	-60	-56	-46	-46	-45	-51	-43	-37	-37	-40	-41	
Αναμενόμενη οικονομική κατάσταση στην Κύπρο τους επόμενους 12 μήνες ³	-31	-29	-19	-12	-13	-10	-16	-15	-9	1	-9	-23	-26	
Τιμές καταναλωτικών αγαθών τους τελευταίους 12 μήνες	-29	-24	-19	-12	-12	-16	-19	-16	-14	-23	-28	-38	-14	
Αναμενόμενες τιμές καταναλωτικών αγαθών τους επόμενους 12 μήνες	-35	-18	-20	-15	-14	-26	-30	-18	-20	-33	-43	-37	-26	
Αναμενόμενη ανεργία στην Κύπρο τους επόμενους 12 μήνες ^{3, 4}	42	44	38	27	25	29	35	26	21	22	29	24	24	
Καταλληλότητα τρέχουσας χρονικής στιγμής για μεγάλες αγορές	-46	-49	-48	-50	-45	-48	-43	-47	-43	-40	-48	-38	-42	
Δαπάνες για μεγάλες αγορές τους επόμενους 12 μήνες	-65	-58	-56	-64	-50	-56	-53	-53	-48	-46	-52	-51	-45	
Καταλληλότητα τρέχουσας χρονικής στιγμής για αποταμίευση	-34	-34	-37	-35	-32	-33	-33	-38	-34	-24	-31	-29	-32	
Πιθανότητα αποταμίευσης τους επόμενους 12 μήνες ³	-56	-61	-61	-54	-61	-57	-60	-63	-53	-55	-52	-58	-59	
Δήλωση-περιγραφή για την τρέχουσα κατάσταση του νοικοκυριού	-3	-4	-5	-3	-4	-4	-1	-7	-1	0	-2	1	-1	

Σημειώσεις:

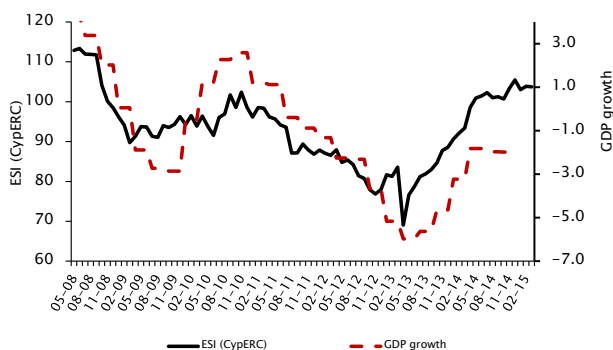
¹ Οι θετικές απαντήσεις αναφέρονται σε αύξηση/βελτίωση/καταλληλότητα/πάνω από το κανονικό/μεγάλη πιθανότητα και οι αρνητικές στα αντίθετα. Τα στοιχεία είναι διορθωμένα από εποχιακές διακυμάνσεις (seasonally adjusted).

² Η κατασκευή του δείκτη περιγράφεται στο http://ec.europa.eu/economy_finance/db_indicators/surveys/documents/userguide_en.pdf
³ Οι απαντήσεις στη συγκεκριμένη ερώτηση περιλαμβάνονται στην κατασκευή του δείκτη για την κάθε έρευνα.

⁴ Ακολουθώντας εισήγηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, οι απαντήσεις στη συγκεκριμένη ερώτηση δεν διορθώνονται για εποχιακές διακυμάνσεις (non-seasonally adjusted).

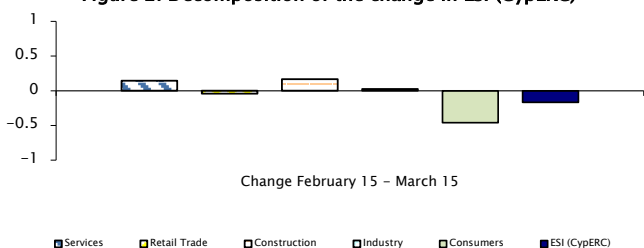
March 2015

Figure 1: Economic Sentiment Indicator (ESI CypERC) and GDP growth

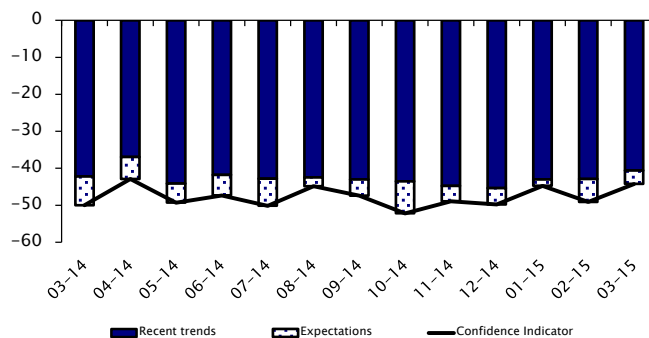

Note: The weights used in the calculation of the Economic Sentiment Indicator constructed by the Economics Research Centre (ESI CypERC) reflect the contribution of each sector to the GDP of Cyprus.

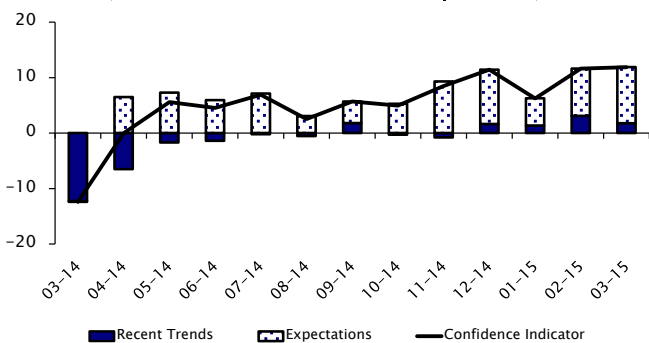
Figure 2: Decomposition of the change in ESI (CypERC)

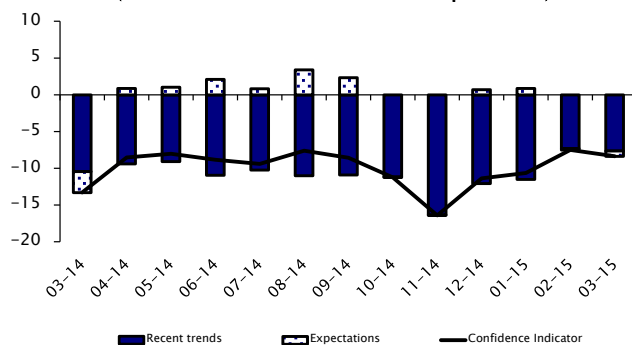
Figure 5: Construction Confidence Indicator (contribution of recent trends and expectations)

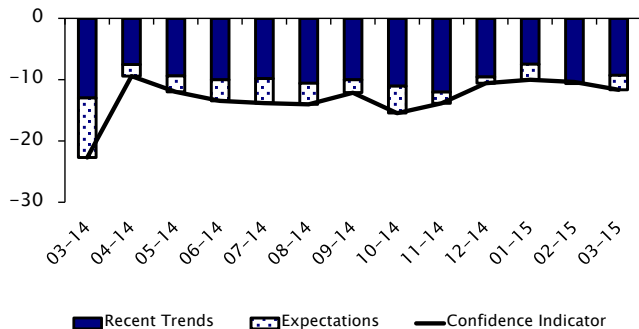
Figure 3: Services Confidence Indicator (contribution of recent trends and expectations)

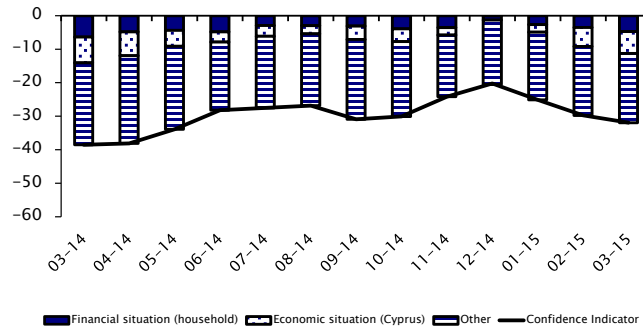
Figure 6: Industrial Confidence Indicator (contribution of recent trends and expectations)

Figure 4: Retail Trade Confidence Indicator (contribution of recent trends and expectations)

Figure 7: Consumer Confidence Indicator (contribution of financial/economic situation expectations and other factors)

Note: Other factors include unemployment expectations and savings intentions.

Table 1: Difference between the percentage of positive and negative responses (balance)¹ and ESI (CypERC)

Month	2014										2015		
	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3
ECONOMIC SENTIMENT INDICATOR (ESI CypERC)²	93.3	98.5	100.9	101.4	102.3	101.0	101.2	100.7	103.3	105.5	103.0	103.9	103.7
SERVICES													
Services Confidence Indicator ³	-12	0	6	5	7	3	6	5	9	11	6	12	12
Business situation, past 3 months ⁴	-14	-12	1	-4	0	-7	0	-3	-6	1	-1	6	1
Turnover (demand), past 3 months ⁴	-23	-7	-7	0	-1	5	6	2	3	4	5	3	5
Expected turnover (demand), next 3 months ⁴	0	20	22	18	21	9	12	16	28	29	15	26	30
Employment, past 3 months	-1	-2	-7	-1	2	-7	10	5	0	4	1	3	3
Expected employment, next 3 months	-8	-6	-5	-3	4	1	7	1	6	3	-1	8	4
Expected selling prices, next 3 months	-17	-8	-3	-6	-13	-8	-5	-8	-12	-14	-12	-14	-21
RETAIL TRADE													
Retail Trade Confidence Indicator ³	-23	-9	-12	-13	-14	-14	-12	-15	-14	-11	-10	-10	-12
Business activity (sales), past 3 months ⁴	-48	-37	-33	-32	-29	-38	-34	-35	-34	-31	-29	-33	-29
Stock of goods ⁴	-9	-15	-5	-2	0	-6	-4	-2	2	-2	-7	-1	-1
Expected business activity (sales), next 3 months ⁴	-29	-6	-8	-10	-12	-10	-6	-13	-6	-3	-8	1	-7
Orders placed with suppliers, next 3 months	-47	-23	-22	-21	-29	-24	-20	-27	-26	-24	-23	-20	-19
Expected employment, next 3 months	-4	-2	-3	-3	-6	-5	-3	-1	-4	0	1	-3	1
Expected selling prices, next 3 months	-9	-6	-6	-7	-1	-17	-16	-8	-11	-13	-17	-2	-3
CONSTRUCTION													
Construction Confidence Indicator ³	-50	-43	-49	-47	-50	-45	-47	-52	-49	-50	-45	-49	-44
Building activity, past 3 months	-52	-42	-55	-42	-35	-49	-43	-44	-40	-30	-25	-25	-28
Current overall order books ⁴	-85	-74	-88	-84	-86	-85	-86	-87	-90	-91	-86	-86	-81
Expected employment, next 3 months ⁴	-16	-12	-10	-11	-15	-5	-9	-17	-8	-9	-3	-12	-7
Expected selling prices, next 3 months	-43	-26	-33	-27	-15	-25	-24	-24	-16	-13	-10	-14	-27
INDUSTRY													
Industrial Confidence Indicator ³	-13	-9	-8	-9	-9	-8	-9	-11	-16	-11	-11	-8	-8
Production, past 3 months	-21	-7	-4	-6	-3	-1	-9	-21	-20	-22	-14	-8	-14
Current overall order books ⁴	-47	-40	-41	-42	-47	-43	-47	-49	-61	-53	-53	-44	-49
Current export order books	-33	-29	-32	-36	-57	-38	-41	-25	-41	-37	-38	-27	-32
Stock of finished products ⁴	-16	-12	-14	-10	-16	-10	-15	-15	-12	-17	-18	-22	-26
Expected production, next 3 months ⁴	-9	3	3	6	3	10	7	0	0	2	3	-1	-2
Expected employment, next 3 months ⁵	-10	-1	-3	6	-3	-11	-4	-7	-5	0	0	-4	-1
Expected selling prices, next 3 months	-9	-2	1	-3	-1	4	-5	1	2	3	1	0	-2
CONSUMERS													
Consumer Confidence Indicator ³	-39	-38	-34	-28	-28	-27	-31	-30	-24	-20	-25	-30	-32
Financial situation of household, past 12 months	-47	-49	-47	-44	-41	-39	-38	-42	-41	-35	-34	-34	-31
Expected financial situation of household, next 12 months ⁴	-25	-19	-18	-19	-12	-12	-12	-16	-14	-5	-11	-14	-19
General economic situation in Cyprus, past 12 months	-67	-66	-60	-56	-46	-46	-45	-51	-43	-37	-37	-40	-41
Expected general economic situation in Cyprus, next 12 months ⁴	-31	-29	-19	-12	-13	-10	-16	-15	-9	1	-9	-23	-26
Consumer prices, past 12 months	-29	-24	-19	-12	-12	-16	-19	-16	-14	-23	-28	-38	-14
Expected consumer prices, next 12 months	-35	-18	-20	-15	-14	-26	-30	-18	-20	-33	-43	-37	-26
Expected unemployment in Cyprus, next 12 months ^{4,5}	42	44	38	27	25	29	35	26	21	22	29	24	24
Major purchases at present	-46	-49	-48	-50	-45	-48	-43	-47	-43	-40	-48	-38	-42
Major purchases intentions, next 12 months	-65	-58	-56	-64	-50	-56	-53	-53	-48	-46	-52	-51	-45
Savings at present	-34	-34	-37	-35	-32	-33	-33	-38	-34	-24	-31	-29	-32
Savings intentions, next 12 months ⁴	-56	-61	-61	-54	-61	-57	-60	-63	-53	-55	-52	-58	-59
Statement on the current financial condition of household	-3	-4	-5	-3	-4	-4	-1	-7	-1	0	-2	1	-1

Notes:

- ¹ Positive responses refer to increase/improvement/ above normal/very or fairly likely, while the opposite holds for negative responses. Data are seasonally adjusted.
- ² The weights used in the calculation of the Economic Sentiment Indicator reflect the contribution of each sector to the GDP of Cyprus.
- ³ The calculation of the confidence (composite) indicator is described in http://ec.europa.eu/economy_finance/indicators/business_consumer_surveys/userguide_en.pdf.
- ⁴ The responses to this question are used in the calculation of the confidence (composite) indicator for each survey.
- ⁵ Following a suggestion by the European Commission, the responses to this question are not adjusted for seasonality.

Since May 2008 the Economics Research Centre, in collaboration with RAI Consultants Ltd, have been conducting the Business and Consumer Surveys in Cyprus, as part of the Joint Harmonised European Union Programme of Business and Consumer Surveys. The programme is co-financed by the European Commission.